

Posudek bakalářské práce

Jméno studentky: Eliška Sklenářová

Název práce: Komentovaný překlad: LARANÉ, A. *Les grandes dates de l'histoire de France*. Paris: Librio, 2008.

Annotated translation: LARANÉ, A. *Les grandes dates de l'histoire de France*. Paris: Librio, 2008.

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	3
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	3
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	1
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	2
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	10

Překlad části přehledové publikace o historii Francie. Zdrojový text byl na překlad průměrně náročný z hlediska stylu, velkou pozornost ale vyžadovalo ověřování reálií a terminologie.

Technické záležitosti, pravopis: Text neobsahuje překlady ani chyby v pravopise, popř. v interpunkci, také grafické zpracování je velmi pěkné – po této stránce je práce odvedena velmi pečlivě.

Překlad: Překlad je proveden s pečlivostí, je znát, že jednotlivá řešení jsou volena po zralé úvaze. Překladatelská metoda je zvolena správně a poměrně detailně je popsána v Komentáři.

Terminologie i reálie jsou detailně ověřovány, studentka nad jejich převodem důsledně přemýšlí (jak dokumentuje Komentář).

V některých místech se přesto vyskytují různé nedostatky, většinou jde o začátečnické chyby, které rozhodně nejsou projevem odbyté práce. Jsou podrobně vyznačeny v tištěné verzi, ty závažnější znázorněny ještě křížkem v margině. Zde uvádím pouze souhrn hlavních chyb.

Spíše výjimečně studentka chybí ve slovosledu (s. 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16), mnohem častěji nevolí nevhodnější formulaci. Formulační nedostatky jsou většinou ovlivněny příliš doslovným převodem, jindy také snahou o oživení textu (překladatelka v tom – jak popisuje v Komentáři – následuje záměr autorův, její řešení však někdy zní příliš násilně, popřípadě nápadně vybočuje ze stylistického nasazení textu, zde uvádím namátkou různé druhy chyb tohoto charakteru: „tedy všude jinde“ – s. 6; „zrealizoval převrat“ – s. 7; „šokovaný“ místo „zaskočený“ – s. 8; „se sešla vojska“ – s. 8; „v rámci respektování“ místo „s ohledem na nutnost dodržovat“ – s. 8; „díky zásluze“ – s. 8; „vrátit protiútok“ – s. 8; „rozloučit se s ostatky“ – s. 9; „sentimentální minulost“ – s. 10; „přesvědčený“ místo „horlivý“ (farouche) – s. 11; „fronta se stabilizovala“ – spíše „zastavila“ – s. 12; „šílené krveprolití“ – s. 12; „hrozivá ofenzíva“ – s. 12; „vstoupit do míru“ – s. 13; „Francie se snažila sama sebe přesvědčit“ možná spíše „Francie doufala“ – s. 13; „Blum vycouval“ – s. 14; „do útoku se nehrnuly“ – s. 14; „vojska přitvrdila“ – s. 15; „odstartovaly“ – s. 16 a 18; „udolaly“ s. 17; „rezonující téma“ – s. 18; „brutální zpomalení“ – s. 18.

K neporozumění dochází spíše zřídka, přičemž někdy jde pouze o překlad nepřesný, jindy chybný („francouzských“ místo „evropských“ – s. 6; „nechat vojska na pospas“ místo „neváhali obětovat lidské životy“ – s. 6; „považoval se za“ místo „prohlašoval“ – s. 7; „kteří se zde ujali velení“ – s. 7;

„zbavil se většiny“ místo „distancoval se od“ – s. 7; byla redigována Ústava“ místo „sepsána“ – s. 7; „obratně upravil depeši“ – nemělo být „pozdržel“? – s. 8; „obvinění z vlastizrady“ – asi mělo být spíš „odsouzení“ – s. 10; „celé století musel odolávat vzdoru“ – asi spíš „ten vydržel po celé století“? – s. 10; „porodnost se zvýšila na téměř tři děti“ – správně „v průměru na tři děti“ – s. 16; „Evropané, kteří ještě neodešli“ – nejasné, asi: „kteří město včas neopustili“ – s. 17.

K určité nivelizaci dochází v celém textu: stylizace zdrojového textu v krátkých větách (jejich četnost se v překladu mimochodem ještě o něco zvyšuje) si přímo říká o užití prezentu: autor tím chtěl naznačit, jak překotně se dějiny ubírají. Překladatelka se rozhodla zvolit čas minulý, čímž tento aspekt do jisté míry stírá. Toto řešení je ale možné, studentka navíc argumenty pro volbu této strategie popisuje v Komentáři.

Komentář: Komentář věnuje pozornost jak analýze zdrojového textu, tak výkladu zvolené překladatelské metody, poměrně podrobně komentuje vybraná řešení, uvádí příklady překladatelských postupů i posunů. Popis řešení problematiky je stručný, ale výstižný.

Chybně je zde užíván výraz „kolekce“ (asi z fr. „collection“), u nás se běžně užívá „ediční řada“, „edice“, „řada“.

Výklad na s. 26 se odvolává na publikaci J. Levého, není však zmíněno, že Levý pojednává o překladu uměleckého textu (ač mnohá jeho tvrzení lze zobecnit).

Náměty k obhajobě:

- důvody volby ekvivalentu „Velká válka“?
- návrh na jinou formulaci následujícího souvětí: „11. ledna 1923 obsadilo německé Porúří 60 000 francouzských a belgických vojáků, kteří měli zajistit vyplacení válečných reparací“ (s. 13)?
- „alžírská válka“ – proč je uváděna jako „Alžírská válka“?
- „vyburcovat vojáky v Alžírsku“ – asi by bylo dobré explicitovat: „francouzské vojáky sloužící v Alžírsku“?

Hodnocení

Studentka Eliška Sklenářová si pro překlad zvolila publikaci, která ji zaujala, a s úkolem se vypořádala poměrně dobře. Překlad to nebyl snadný, přesto je odveden pečlivě, jednotlivá řešení byla volena uvážlivě, celek je kompaktní. Překladu předcházela potřebná rešerše, která se projevuje nejen ve volbě terminologie, ale i stylové roviny. Je ovšem znát, že studentka ještě nemá s překládáním textů většího rozsahu zkušenost, proto ji uteklo poměrně dost drobností.

Pro případné knižní vydání by překlad musel projít redakční úpravou – mnohé chyby by však bylo dobré odstranit ještě před odevzdáním.

Jsem přesvědčena, že Eliška Sklenářová se z bakalářské práce bude umět rychle poučit a zbytečných chyb se napříště vyvarovat. V každém případě prokázala, že má pro překladatelskou profesi potřebné předpoklady: pečlivost, zaujetí zvoleným úkolem, zodpovědnost při jeho řešení.

Navrhuji hodnocení známkou *velmi dobře*.

V Praze dne: 22. 8. 2022

Oponentka práce: PhDr. Jovanka Šotolová, Ph.D.

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě